

Divadlo Na zábradlí

Na Zábradlí vzplane Pochodeň 2003

Divadlo Na zábradlí připravuje inscenaci dramatu Petera Handkeho *Zdeněk Adamec*. V jevištní adaptaci příběhu humpoleckého studenta, který se roku 2003 upálil před Národním muzeem, si zahraje mimo jiné i oceňovaný německý herec Samuel Finzi. Společně s ním se na českou scénu po několika letech vrátí režisér Dušan D. Pařízek.

V Divadle Na zábradlí proběhnou 2. a 3. prosince premiéry inscenace *Zdeněk Adamec + Jedna scéna*. Inscenace bude poprvé představena v rámci Pražského divadelního festivalu německého jazyka a nadále bude pravidelně uváděna na repertoáru Divadla Na zábradlí. Jedná se o první české provedení textu o humpoleckém studentovi, který se ve svých osmnácti letech 6. března 2003 – den před první inaugurací prezidenta Václava Klause – před Národním muzeem polil benzínem a upálil. Údajně byl k sebevraždě dohnán trestním stíháním z důvodu obvinění ze spolupráce s anarchisty narušujícími dodávky proudu, tzv. darkery. V dopise na rozloučenou nadepsaném „Akce Pochodeň 2003“ pak zdůvodnil svůj čin jako upozornění na ekologické i společenské problémy a jako protest proti soudobému politickému dění, válkám, násilí či lidské ignoranci.

„V batohu, který teď odloží, je dopis na rozloučenou. Jeho obsah je taky na internetu, Adamec hledá pro své utrpení smysl. Polije se benzínem a vyleze na úzkou římsu, čtyři metry pod ním jsou neony Sony, Olympusu, McDonald's, které hodinu po rozbřesku stále ještě svítí. Posilují Zdeňka Adamce v pocitu, aby tu správnou věc vykonal hned teď.“

Autorem dramatické předlohy je Peter Handke – kontroverzní rakouský autor, držitel Mezinárodní Ibsenovy ceny a laureát Nobelovy ceny za literaturu. Handkeho text nahlíží na postavu Zdeňka Adamce jako na člověka, který zkrátka v současném světě nemá svoje místo. Pro Handkeho jako postdramatického autora je ostatně typické, že se jeho dramata odehrávají v nespécifikovaném časoprostoru, jejich postavy nejsou příliš konkretizované a jejich síla tkví v jazyku. V Divadle Na zábradlí bude Handke promlouvat jazykem domácím – *Zdeněk Adamec* zde bude uveden v překladu ředitele divadla Petra Štědrone, v jehož překladu byl navíc text společně s Handkeho dalšími dramaty *Nebe nad Berlínem* a *Podzemní blues* v minulém roce vydán knižně v nakladatelství Větrné mlýny. „Překládat texty Petera Handkeho je velká výzva, mozkový tělocvik, akrobacie slov. Často se hovoří o Handkově stylistické genialitě, řečových operách a nepřekonatelném jazykovém umění. Jistě to tak i je, ovšem bez niterné účasti autorského já, niterného uvědomění a sociálního postoje autora by to bylo jen chytré krasomluvení. Handkeho *Zdeněk Adamec* není hra o pravdě, morálce či poučení. Nenabízí řešení, které není, spíše si všímá záchranných prahů, skrytých vnitřních i vnějších pasáží, které vedou do

otevřena, jak říká germanista Hans Höller. Stále žasnu nad tím, jak je možné předávat čtenářům a divadelním divákům tragédii mladého člověka v tak bohatých myšlenkových valérech, tak zdánlivě nezúčastněně a bez patosu, a přesto tak chytře a citlivě,“ říká Štědroň, který je společně s Dorou Viceníkovou také dramaturgem inscenace.

„Příběh Zdeňka Adamce není typicky český. A kromě toho není aktuální. Nebyl ani svého času. A ke Zdeňkovu příběhu nevznikl žádný film, přinejmenším žádný hraný film, a už vůbec ne žádný z kategorie ‚podle skutečné události‘.“

Inscenační tým je sám o sobě příslibem toho, že *Zdeněk Adamec + Jedna scéna* bude výjimečným dílem a skutečnou divadelní událostí. Po šesti letech se jako režisér vrací do České republiky Dušan D. Pařízek. Zakladatel Pražského komorního divadla se již na počátku milénia etabloval na nejvýznamnějších německojazyčných scénách po celé Evropě. Je několikanásobným držitelem Nestroyovy ceny a ceny kritiků časopisu Theater heute. Na české scéně se zasloužil o řadu prvních uvedení děl Wernera Schwaba, Elfriede Jelinek, Thomase Bernharda či právě Petera Handkeho – *Zdeněk Adamec* bude jeho čtvrtou inscenací Handkeho textu v českém prostředí. Stejně jako u svých předchozích děl, i v případě *Zdeňka Adamce* bude Pařízek zároveň tvůrcem scénografie, o kostýmy se pak postará výtvarnice a významná česká režisérka Kamila Polívková, se kterou Pařízek spolupracuje pravidelně.

Tvůrci inscenace pro diváky připravují netradiční zážitek i z hlediska pojetí divadelního prostoru – představení se totiž bude odehrávat na dvou místech najednou. *Zdeněk Adamec + Jedna scéna* bude ve skutečnosti dvojicí samostatných inscenací – první z nich bude *Zdeněk Adamec*, inscenace Handkeho textu, jejíž představení budou probíhat v Divadle Na zábradlí. Druhou částí opusu bude *Jedna scéna*, scénická skica zaměřená na postavu Petera Handkeho jako osobnost s kontroverzními politickými postoji. Jedna scéna bude inscenována v prostoru Betlémské kaple a diváci si budou moci při nákupu vstupenky vybrat, na které ze dvou představení se v den konání akce vydají. Hned po koupi vstupenky na jedno z představení navíc přijde každému zákazníkovi slevový kód na druhou část inscenace. Novinku ze Zábradlí zkrátka jednou vidět nestačí!

„Prosím neudělejte ze mne blázna.“

Herecké obsazení inscenace bude pro tentokrát sice čistě mužskou záležitostí, zato však se zahraniční posilou. Diváci se mohou těšit na Jiřího Černého, Stanislava Majera a Martina Pechláta, trojici herců pak doplní bulharsko-německý herec Samuel Finzi. Stejně jako Finzi již v minulosti spolupracoval s Pařízkiem na úspěšných inscenacích *Moc a vzdor* (Schauspielhaus Hannover, 2015) či *Přijde kůň do baru* (Burgtheater Wien, 2018), i trojice českých herců patří ke stálým spolupracovníkům Dušana D. Pařízka z éry Pražského komorního divadla. Vzhledem k postdramatické povaze textu žádný z herců neztvární samotného Zdeňka Adamce, společně ale publiku odvypráví příběh zakřiknutého humpoleckého mladíka na pozadí filozofických myšlenek o kapitalistickém světě a jeho řádu.

Peter Handke

Zdeněk Adamec + Jedna scéna

Dušan D. Pařízek se svým analytickým pohledem na svět a nezáviděníhodnou roli člověka v něm se ve své premiéře v Divadle Na zábradlí opře o text rakouského dramatika a nositele Nobelovy ceny za literaturu Petera Handkeho. Handke napsal hru o Zdeňku Adamcovi, který se v březnu 2003 upálil u Národního muzea v Praze.

Z malého českého města na půli cesty mezi Brnem a Prahou se 5. března 2003 večer vydává osmnáctiletý školák Adamec meziměstským autobusem do české metropole. Tam se druhý den ráno na Václavském náměstí polije benzínem a zapálí. Na stejném místě se v roce 1968 upálil student Jan Palach na protest proti okupaci Československa sovětskými vojsky. Stejně jako Palach nazval svou akci „Pochodeň č. 1“, nazve Adamec svůj dopis na rozloučenou zveřejněný na internetu „Pochodeň 2003“:

„Zdeněk se katapultoval ze světa, aby protestoval proti světu,“ zněla věta v románu *Zlodějka ovoce* (2017), kde se Handke poprvé zabýval postavou Zdeňka Adamce. Východiskem je bezpodmínečnost a radikálnost tohoto činu. Všechna ospravedlnění a vysvětlení činu a jeho motivů musí selhat. Handkeho Zdeněk Adamec není smutný ztroskotanec, netrpí existenciálním znechucením, není „maniak“. Je to Zdeněk Adamec a nemá ve světě a jeho řádu místo.

Scéna a režie Dušan D. Pařízek

Překlad Petr Štědroň

Dramaturgie Petr Štědroň, Dora Viceníková

Kostýmy Kamila Polívková

Hrají Samuel Finzi, Jiří Černý, Stanislav Majer, Martin Pechlát

Inscenace vzniká s finanční podporou Česko-německého fondu budoucnosti a ve spolupráci s Rakouským kulturním fórem v Praze a Pražským divadelním festivalem německého jazyka.

theater.cz

Zábradlí

Kontakt

Lucie Flemrová
PR Divadlo Na zábradlí
+420 604 524 567
pr@nazabradli.cz

Jan Búrik
vedoucí produkce
+420 774 000 390
burik@nazabradli.cz

www.nazabradli.cz

  @nazabradli

 /nazabradli